

O wyzwaniach energetycznych z poziomu samorządów

Rynek energii w świetle wojny w Ukrainie był kilkakrotnie przedmiotem obrad Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w 2022 roku

Ostatnie posiedzenie plenarne, 20 grudnia, dotyczyło przygotowań jednostek samorządu terytorialnego województwa śląskiego do nadchodzącej zimy pod kątem sytuacji komunalnych przedsiębiorstw ciepłowniczych oraz zabezpieczenia w energię ciepłą jednostek samorządu terytorialnego województwa śląskiego, jego mieszkańców oraz podmiotów wrażliwych w dostawy energii ciepłej i elektrycznej. Wnioskodawcą tematyki był Piotr Serafin, Przewodniczący Sekcji Zakładów Energetycznych Ogólnokrajowego Zrzeszenia Związków Zawodowych Pracowników Ruchu Ciągłego, Wiceprzewodniczący OZZZPRC.

W gronie gości i ekspertów posiedzenia znaleźli się: Henryk Borczyk, wiceprzewodniczący Zarządu GZM; Piotr Kuczera, prezydent Rybnika i przewodniczący Zarządu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów; Kazimierz Zertka, Przewodniczący Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego Pracowników Ruchu Ciągłego i Wielozmianowego przy Energetyce Cieszyńskiej Sp. z o.o. oraz wiceprzewodniczący OZZZPRC; Jarosław Kłajman, członek zarządu Regionu Podbeskidzie NSZZ "Solidarność" oraz Ewelina Stempczyk, dyrektor Tauron Ciepło Sp. z o.o..

- Ciepłownictwo to obszar infrastruktury krytycznej, która musi funkcjonować nieprzerwanie, dostarczając ciepło do odbiorców – podkreślał we wprowadzeniu do tematu Piotr Serafin.

Troskę o przyszłość i niezakłócone dostawy ciepła budzą zdaniem wnioskodawcy między innymi problemy z dostawami węgla, jako podstawowego źródła ciepła, a także dalsze funkcjonowanie sektora ciepłownictwa, które pozostaje w strukturach grup energetycznych oraz mieszane struktury zarządcze w elektrociepłowniach, czego przykładem jest Energetyka Cieszyńska (biznes+samorząd), gdzie wystąpiły problemy w zarządzaniu i groźba bankructwa, zagrażającego 40-tysięcznej społeczności Śląska Cieszyńskiego.

Województwo Śląskie w ocenie marszałka Jakuba Chelstowskiego, przewodniczącego WRDS, nie przewiduje obecnie zagrożeń w dostawach energii na potrzeby podległych mu jednostek i instytucji. Od 1 grudnia na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został ustawowy obowiązek ograniczenia zużycia energii o 10% i wszystkie samorządy będą musiały się rozliczyć z jego wykonania.

W podobnym tonie w imieniu władz Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii wypowiadał się Henryk Borczyk. Zwrócił się też z podziękowaniami do Polskiej Grupy Górniczej za zapewnienie dostaw węgla dla mieszkańców gmin. Zwrócił ponadto uwagę na inną kwestię związaną z pozyskiwaniem źródeł energii.

- Metropolia Silesia jest jedyną metropolią nie posiadającą zakładu termicznej utylizacji odpadów - mówił. - GZM liczy na spotkanie z Turonem Ciepło dotyczące możliwych lokalizacji takiego zakładu, bowiem odprowadzanie wytwarzanego ciepła jest tu jednym z kluczowych czynników. Spalarnia odpadów pozwoli także na dywersyfikację źródeł wytwarzania energii elektrycznej, ciepłej i bazowanie na paliwach, które sami wytwarzamy. Samorząd województwa również angażuje się w organizację spotkań poświęconych temu zagadnieniu.

Piotr Kuczera ze Śląskiego Związku Gmin i Powiatów poruszył kilka obszarów mających wpływ na kształtowanie się polityki energetycznej. Gminy myślą już o kolejnym sezonie grzewczym w perspektywie planowanych budżetów i obaw o wysokie stawki cen energii. Brak zakładu termicznej utylizacji odpadów jest dużym zaniechaniem, bez niego gminy w dalszej perspektywie sobie nie poradzą. Kwestia rozbudowy sieci ciepłowniczych jest wciąż nieuregulowana specustawą, co utrudnia prowadzenie tego typu inwestycji, istnieją również duże opóźnienia w rozbudowie sieci gazowej. Firmy przesuwają terminy o rok, dwa, nawet trzy lata, co wpływa niekorzystnie na możliwość zmiany źródeł ogrzewania przez

mieszkańców. Dodatkowo infrastruktura sportowa, jak baseny czy hale nie jest objęta ustawą osłonową, co zmusi samorządy do ograniczenia ich działania lub czasowego zamykania.

Wicewojewoda Jan Chrzęszcz poinformował, że na 167 gmin w województwie śląskim 6 ostatnich, które najpóźniej podpisały umowy, oczekuje na dostawę węgla. Udało się już zorganizować dostawy dodatkowe, np. do gminy Wisła. Zapotrzebowanie na węgiel wciąż wzrasta, jego jakość wbrew początkowym obawom okazuje się dobra. Dzięki dobrej współpracy z PGG udaje się realizować kolejne zamówienia i dostawy.

W opinii P. Kuczery z Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków wynika, że mieszkańcy inwestują głównie w pompy ciepła, spada natomiast zainteresowanie instalacjami gazowymi. Jeśli chodzi o spalanie odpadów w Elektrowni Rybnik, ciepło odpadowe jest blokowane przez problemy z rozbudową sieci energetycznej. Natomiast dotychczasowa wymiana 4000 pieców węglowych na kotły V klasy w Rybniku przyniosła widoczny efekt ekologiczny.

Przewodniczący WRDS wręczył podczas posiedzenia akt powołania Januszowi Kowalczykowi, nowemu członkowi WRDS, powołanemu na wniosek Forum Związków Zawodowych.

